
Mødereferat

Arbejdsmiljørådets
sekretariat

27. september 2023

J.nr. 2022-362

Mødedato 20. september 2023

Deltagere

Formand:

Cristina Lage

Akademikerne:

Lisbeth Lintz, Akademikerne

Nina Hedegaard, Akademikerne

FH:

Harun Demirtas, Dansk Sygeplejeråd

Flemming Grønsund, FH

Lene Krabbe Dahl, 3F

Maria Klingsholm, FOA

Mads Samsing, HK

Lisbeth Kjersgård, FH

Ulla Brund Jensen, Dansk Metal

Lene Christiansen, Dansk EI-forbund

FA:

Morten Holm Bundgaard, FA

DA:

Mette Møller Nielsen, DI Brancheservicecenter Byggeri, Arbejdsmiljø

Anders Just Pedersen, DI Dansk Industri

Christina Sode Haslund, DA

Lotte Ravnholt Christensen, Finansministeriet

KL & Danske Regioner:

Louise Koldby Dalager, KL

Ole Lund Jensen, Danske Regioner

Landbrug & Fødevarer og DA:

Morten Holm Østergaard, Landbrug & Fødevarer

Lederne:

Lars Andersen, Lederne

Tilforordnet:

Steffen Bohni, NFA
Sine Frederiksen, AT
Josina Moltesen, BM

Sekretariatet:

Marianne Ho
Christina Øager Nielsen
Line Knudsen Spang
Sara Fleckner
Emilie Sofie Vraagaard
Lotte Tikjøb Rasmussen

Afbud   Anne-Marie Røge Krag, Dansk Erhverv Arbejdsgiver
                      Tomas Kepler, Akademikerne
                      Thomas Andreasen, Danmarks Lærerforening

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet den 14. juni 2023
3. Meddelelser
4. Arbejdstilsynets orientering om aktuelle EU-sager
5. Tilbage melding til beskæftigelsesministeren vedr. anden fase af Arbejdsmiljørådets bidrag til nedbringelse af antallet af dødsulykker
6. Tilbage melding til beskæftigelsesministeren vedr. indsatser der sætter fokus på LGBT+ personers arbejdsmiljøudfordringer
7. AT's oversigt over kommende regler, vejledninger m.v. august 2023
8. Åben drøftelse af Arbejdsmiljørådets § 66-redegørelse 2023
9. Evt.

B-punkter: Sager af driftsmæssig karakter

10. Samlet cover for B-punkter med materiale fra FU-mødet den 23. august 2023

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt uden bemærkninger.

2. Godkendelse af referat fra mødet den 14. juni 2023

Mødereferat af rådsmødet den 14. juni 2023 blev med indsendte bemærkninger fra DA og FH godkendt. Akademikerne bemærkede i denne sammenhæng, at Nina Hedegaard og Tomas Kepler ikke fremgik af oversigten over fremmødte. Sekretariatet beklagede dette og oplyste, at de ville blive indskrevet i det endelige referat.

3. Meddelelser

Formanden meddelte, at:

- Arbejdsmiljørådet sammen med Branchefællesskaberne for Arbejdsmiljø har deltaget med "Arbejdsmiljøteltet" på Ungdommens Folkemøde den 6.-7. september i Valbyparken i København. Formanden kunne oplyse, at stemningen havde været god, og at mange unge lagde vejen forbi teltet til en snak om arbejdsmiljø. Formanden fremhævede, at samarbejdet omkring eventen har været godt, og kvitterede til AT for at deltage med to tilsynsførende.
- Formandens udpegningsperiode udløber i december, og formanden ønsker ikke genudpegnings. Der arbejdes på at finde en ny formand.

4. Arbejdstilsynets orientering om aktuelle EU-sager

Annemarie Knudsen, chefkonsulent i AT orienterede om aktuelle EU-sager, herunder en række opdateringer, der er kommet til, efter at det forberedende mødemateriale er sendt ud til rådet. Notatet er opdateret med disse tilføjelser og vedlagt referatet.

DI kvitterede for et meget nyttigt notat og bad AT sætte flere ord på pilotprojektet ELA. DI oplyste, at de er meget nysgerrige på, hvilke erfaringer AT gør sig i projektet.

DA kvitterede ligeledes for notatet og gjorde opmærksom på, at de kun er interesserede i elementer, som ikke er indeholdt i den danske model. kvitterer desuden for fokus på formøder, som DA mener er givtigt. DA spurgte til, hvornår rådskonklusionerne er færdige. AT orienterede om, at det spanske formandskab presser på, og at det formentligt vil være færdigbehandlet til oktober.

FH kvitterede for godt notat og for de mundtlige tilføjelser og bemærkede, at der er mange vigtige arbejdsmiljøemner på EU-niveau. FH kvitterede ligeledes for, at politiet sammen med Skattestyrelsen er gået i gang med at koordinere ift. ELA. FH understregede at social dumping er et vigtigt emne, og et stort opmærksomhedspunkt for FH. FH orienterer desuden om at Flemming Grønsund på vegne af FH har sagt ja til at åbne konferencen i focal point-netværket, den 23. november 2023. FH opfordrede til, at man fra rådets side kobler sig op på kampagnen, inden der i 2025 kommer anbefalinger til fokusområder i en dansk kontekst. FH bad desuden AT uddybe hvilke data, der vil blive offentliggjort ifbm. SLIK-mødet. AT svarede, at data går på antallet af tilsynsførende og antallet af tilsynsbesøg mv.

Akademikerne kvitterede for gennemgangen og hilste med glæde, at der ville være fokus på mental sundhed. Akademikerne bemærkede, at det videre arbejde i udvalgte afventer forhandlinger om digitaliseringsaftale.

AT orienterede om, at de så småt er begyndt at forberede EU-formandsskabet i 2025 og tilføjede, at vi nok kan se frem til at forhandlinger vedr. skærmdirektivet og arbejdspladsdirektivet kommer til at ske delvist under det danske formandskab.

Konklusion

Arbejdsmiljørådet tager notatet med orienteringen om aktuelle EU-sager til efterretning.

5. Tilbage melding til beskæftigelsesministeren vedr. anden fase af Arbejdsmiljørådets bidrag til nedbringelse af antallet af dødsulykker

Formanden indledte punktet om tilbage melding til beskæftigelsesministeren vedr. anden fase af Arbejdsmiljørådets bidrag til nedbringelse af antallet af dødsulykker, og bad rådet komme med bemærkninger.

FH kvitterede for brevudkastet og tilsluttede sig de anbefalinger, der ligger deri. FH fandt det tilfredsstillende, at rådet har fundet fælles løsninger på så stor en problematik.

DA tilsluttede sig ligeledes brevet og kvitterede for en god proces og et godt samarbejde. Dette er et godt eksempel på, at rådet har leveret hurtigt på et politisk behov og DA har en stor tro på, at det vil gøre en forskel.

Akademikerne ytrede stor tilfredshed med brevets fokus på dødsulykker og alvorlige ulykker i psykiatrien, men bemærker, at det ikke er alle af de dødsulykker som er følge af vold, der er med i statistikken, fx tæller selvstændige læger ikke med. Akademikerne kvitterede desuden for anbefalingen om at styrke samarbejdet mellem Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed på samme måde, som det er gjort med socialtilsynet. Akademikerne bemærkede at det vil være oplagt at se på en rapport fra retspsykiatrien fra 2019: "Er der en sammenhæng mellem behandling/støtte af psykisk syge og kriminalitet? – En analyse med henblik på forebyggende tiltag", der konkluderer, at tre ud af fire kriminelle psykisk syge forud for drab eller drabsforsøg ikke har været tilstrækkeligt behandlet i psykiatrien. Rapporten konkluderer ydermere at 11 ud af 13 drabsforsøg kunne have været undgået.

Danske Regioner tilsluttede sig brevet, og bemærkede at pågældende region, hvor nævnte dødsulykke er sket, har reageret på ulykken og afsat midler til at forebygge disse tilfælde i psykiatrien. Desuden bemærker Danske Regioner, at der altid må være et balanceret fokus på borger og medarbejder.

FH tilsluttede sig alvoren i det tilfælde, som Akademikerne nævnte med den selvstændige læge, men bemærkede, at det ikke er inden for rådets kompetenceområde.

DA tilsluttede sig ligeledes alvoren i samme dødsulykke, men bemærkede at vi ikke kan løse alle problemstillinger inden for rådet, men at vi kommer langt med de samlede anbefalinger fra fase 1 og 2.

Konklusion

Rådet kan tilslutte sig brevet, som sendes til beskæftigelsesministeren umiddelbart efter mødet. Bemærkninger fra rådet er skrevet til protokol.

6. Tilbage melding til beskæftigelsesministeren vedr. indsatser der sætter fokus på LGBT+ personers arbejdsmiljøudfordringer

Formanden indledte punktet om tilbage melding til beskæftigelsesministeren vedr. indsatser der sætter fokus på LGBT+ personers arbejdsmiljøudfordringer, og lagde op til at rådet drøftede det vedlagte udkast til brev.

FH kvitterede for brevudkastet og havde ingen justeringer. FH bakkede fuldt op om de tre anbefalede initiativer, og bemærkede, at det giver god mening at bygge videre på rådets aktiviteter og på BFA'ernes arbejde. FH tror på, at forslaget om, at få LGBT+ variable med i NOA-L vil kunne bidrage til nuanceret viden på brancheniveau. FH oplyste desuden, at de selv er ved at se på, hvordan der kan ske en styrkelse på området ifm. uddannelse af tillidsvalgte.

DA bakkede ligeledes op om brevet og kvitterede for gode initiativer især ift. sammenhængen mellem AMR og BFA'erne, fordi det er på arbejdspladserne at udfordringerne skal løftes, og fordi det vil være gavnligt at bygge videre på det, der sker i det samlede system.

Akademikerne bakkede op om brevet, men ville gerne have haft et større fokus på psykologisk tryghed samt personalepolitikkers fokus på LGBT+ personer.

DI kvitterede for brevet, og forslø at man skriver indledende i brevet, at rådet på rådsmødet i juni havde besøg af Susanne Branner fra LGBT+ Danmark.

Konklusion

Rådet kan tilslutte sig brevet, som med en enkelt tilføjelse om, at rådet har haft besøg fra LGBT+ Danmark, bliver sendt afsted til beskæftigelsesministeren umiddelbart efter mødet.

7. AT's oversigt over kommende regler, vejledninger m.v. august 2023

Formanden kvitterede for AT's oversigt over kommende regler, vejledninger m.v. august 2023, og spurgte om der var bemærkninger.

FH bemærkede, at regeloversigten giver et godt overblik, og at parterne ser frem til 'Lovforslag om udkast til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø'. I forhold til byggeforbud ved gentagne overtrædelser og i forhold til tilsyn med de boligforhold, arbejdsgiver stiller til rådighed for udenlandske medarbejdere, håber FH at det vil afspejle sig i dét, der bliver fremlagt. FH bemærkede desuden, at FH i forhold til revision af 'Vejledningen om vold' har anmodet om, at vejledningen ikke genåbnes, da der ikke er nye regler på området. Ydermere anbefalede FH, at vejledningen til 'Bekendtgørelse om asbest i arbejdsmiljøet' bliver fremskyndet, så den kommer ud og bliver brugt i stedet for som planlagt først at komme i høring ultimo 2023. Bekendtgørelsen trådte i kraft 1. juni 2023.

Akademikerne takkede for orienteringen og bemærkede, at de fandt det positivt med arbejdsmiljøaftalen. Akademikerne bakkede op om bemærkninger fra FH ift. vejledningerne om henholdsvis asbest og om vold. De delte synspunktet om, at 'Vejledningen om vold' er god, og at den ikke bør åbnes på nuværende tidspunkt. Hvis AT fortsat ønsker at revidere vejledningen, opfordrede Akademikerne til straks at nedsætte et udvalg, så AT kunne uddybe baggrunden for at ville genåbne vejledningen. Ydermere spurgte Akademikerne til, hvorfor opdatering af 'Vejledningen om udsættelse for bakterier, svampe og andre mikroorganismer (biologiske agenser)' trækker ud.

AT bemærkede ift. 'Lovforslag om udkast til lov om ændring af arbejdsmiljø', at forligskredsen netop er orienteret om, at byggepladsforbud ikke indgår. Der er ikke meldt noget ud om tilsyn med boligforhold endnu. Så snart der kommer noget, melder AT ud. AT henviste desuden til, at 'Vejledningen om vold' tidligere har været drøftet på et rådsmøde, og at AT har noteret, at parterne synes, at det er en god vejledning. AT har som myndighed imidlertid vurderet, at der er behov for revision af vejledningen for at få et bedre materiale på et område, som er centralt. I forhold til asbestområdet, så ændrer den kommende bekendtgørelse ikke grundlæggende på retstilstanden, men forenkler reglerne. Virksomhederne har mulighed for at få vejledning via hjemmesiden, og AT har dialog med BFA om <https://asbest-huset.dk/>. AT oplever ikke at der skulle være et tomrum ift. vejledning. Det er derfor vurderet, at det var vigtigere, at komme i mål med ny autorisationsordning på asbestområdet.

AT orienterede ift. 'Vejledningen om udsættelse for bakterier, svampe og andre mikroorganismer (biologiske agenser)' om, at arbejdet har trukket ud pga. mange bemærkninger fra parterne. AT er i gang med en gennemskrivning af vejledningen.

DA kvitterede for regeloversigten og bemærkede, at det er vigtigt at tage tingene i rigtig rækkefølge ved regelarbejde, da der ellers kan opstå fortolkningsmæssige udfordringer senere i processen. Alle parter øver sig i det nye koncept for inddragelse af parterne i regelarbejde, og skal især i overgangsfasen hjælpe hinanden med at få en god proces med rigtig rækkefølge ift. bemærkninger til love, bekendtgørelser og vejledninger, og med at få tid til dialog.

FH bemærkede ift. 'Vejledningen om vold', at den opleves gennemarbejdet og indeholder fakta og gode hjælpeværktøjer. Hvis AT fastholder revision af vejledningen, stiller FH sig gerne til rådighed for et møde om, hvorfor det giver mening af fastholde og bemærker endvidere, at det vil være nødvendigt med nedsættelse af et vejledningsudvalg, da skriftlig høring ikke vil være tilstrækkeligt. Ift. 'Vejledningen om asbest i arbejdsmiljøet' bemærker FH, at det er vigtigt, at AT's tolkning er med både i dialogen med BFA og ifm. <https://asbest-huset.dk/>.

Dansk Metal takkede for, at der sker noget ift. tekniske vejledninger, og spurgte om byggepladslevatorer er tænkt ind.

Arbejdstilsynet ville afklare dette, og har efterfølgende oplyst, at der er udarbejdet en beskrivelse af reglerne på AT's hjemmeside. I finder beskrivelsen her: <https://at.dk/arbejdsmiljoe/maskiner-og-teknik/maskiner/krav-til-byggepladslevatorer/>

Arbejdstilsynet har ikke for nuværende planer om at udarbejde en decideret AT-vejledning herom. Parterne kan med fordel vælge at udarbejde en BFA-vejledning om emnet.

Dansk EI-forbund efterlyste vejledning ift. tekniske hjælpemidler og asbest. I regelarbejdet er det et problem, hvis processen er lang, da der kan opstå behov for hjælp til at fortolke reglerne, når vejledninger mangler.

AT bemærkede, at der er forståelse for behovet for, at det skal gå stærkt hos AT, men at det også kræver, at der arbejdes hurtigt hos parterne.

Akademikerne bemærkede, at de også stiller sig til rådighed ift. et møde om 'Vejledningen om vold'.

3F bemærkede, at alle Folketingets partier var med i aftalen om ændring af arbejdsmiljøloven. Alle venter nu på vejledningerne.

DI kvitterede for, at <https://asbest-huset.dk/> hurtigt er bragt i overensstemmelse med ny branchevejledning. Det har været en god prioritering, og det er stærkt, at det er et produkt, som parterne er enige om.

Konklusion

Formanden konkluderede, at AT's oversigt kunne tages til efterretning med de faldne bemærkninger.

8. Åben drøftelse af Arbejdsmiljørådets § 66-redegørelse 2023

Formanden indledte punktet med at sige, at dette er en åben drøftelse af temaer, som skal sendes til beskæftigelsesministeriet, som parterne kan melde ind. Der er lagt op til at det ikke skal være en lang redegørelse, men at den skal have en god balance og et tilgængeligt let sprog. Herefter blev der åbnet for input fra rådet.

Først fik FH ordet, som bakkede op om, at redegørelsen ikke skal være for tung. Der skal prioriteres i emnerne, men der skal samtidig være substans og tyngde i budskaberne. I forhold til de emner, der er listet op i materialet, der har været drøftet i FU, er følgende tre væsentlige for FH: 1) Der skal være en kobling til den større samfundsmæssige dagsorden, fx rekruttering og fastholdelse. Herunder kan nævnes rådets og BFA'ernes rolle ift. Arbejdsmiljøaftalen, og hvordan rådet sætter fokus på unges arbejdsmiljø og særligt på god introduktion af nye unge medarbejdere. 2) Der ønskes en sikring af BFA-finansiering fra 2025 og frem, da der er opgaver i forhold til målopfyldelse, der skal løses frem mod 2030. 3) Rådets pejlemærker og koblingen til temadrøftelsen om teknologi og kunstig intelligens, kan nævnes, hvis rådet har et konkret spor klar for, hvordan vi vil arbejde med denne dagsorden. Her kunne det være godt at nå lidt længere med at lægge nogle spor, og vise vi er proaktive.

DA ytrede også ønske om en kort og appetitlig form for § 66-redegørelsen. DA bakkede FH op i, at redegørelse skal tale ind i den politiske dagsorden og fremhævede fire punkter. 1) Rekruttering og fastholdelse, herunder dagsordenen om unge. DA nævnte i den forbindelse Trivselskommissionen, og understregede at dette er en ekstrem vigtig dagsorden. Mange unge trives med at være i fritidsjob, hvor de er en del af nogle fællesskaber. 2) Teknologi er også en dagsorden, som DA gerne vil have med. Der henvises til, at FOA har nævnt, at man i rådsregi kunne sætte fokus på denne dagsorden, og pege på, hvor der ligger nogle arbejdsmiljømæssige potentialer og dilemmaer. 3) Desuden foreslås et nedslagspunkt om EU. Danmark har formandskab i anden del af 2025, hvor arbejdsmiljø sandsynligvis bliver en prioritering. DA understregede, at hvis det bliver en prioritering, skal rådet være klar. Det er ikke afgørende for DA, at det kommer med i denne redegørelse, men hvis rådet vil være proaktive, bør man allerede nu lægge et spor. 4) I forhold til BFA-midlerne, så tilslutter DA sig budskabet, da der er nogle vigtige opgaver frem mod 2030, som kræver noget finansiering. DA understreger i denne sammenhæng, at det er vigtigt, at dette budskab netop hænges op på det faktum, at BFA'erne har opgaver, som skal løses frem mod 2030.

FH understregede, at forpligtelserne frem mod 2030 netop også er deres afsæt for at fremhæve finansieringsbehov for BFA'erne.

Akademikerne bakkede også op om, at redegørelsen knyttes op til de store samfundsdagsordner og nævnte følgende fire punkter. 1) Tilknytning til arbejdspladserne. 2) Et nedslag om det psykiske arbejdsmiljø, som bør være bredere end blot en henvisning til rådets ungeindsats. 3) AI er vigtigt at fremhæve, for det er

kommet for at blive, og vi er allerede bagud. 4) I forhold til EU ser akademikerne gerne, at AMR støtter op om, at EU får et direktiv om psykisk arbejdsmiljø.

Lederne støtter også formen på redegørelsen og de allerede nævnte nedslag. I forhold til AI, så er risikofaktorerne selvfølgelig vigtige at have for øje, men der skal også ses på de kæmpe muligheder, der er i løsningen ift. det psykosociale og fysiske arbejdsmiljø, hvilket er vigtigt i fremstillingen under dette punkt.

FH bemærkede, at de gerne støtter op om et punkt i redegørelsen om EU. FH bemærkede dertil, at i forhold til det psykiske arbejdsmiljø, som Akademikerne bragte på banen skulle ses bredere, så taler det digitale arbejdsmiljø med overvågning og algoritmer, som er i vækst, også ind i dette. Derudover nævnte FH yderligere et nedslag i forhold til grænseværdier omfattet af kræftdirektivet samt et fokus på fysisk nedslidning.

For Dansk Sygeplejeråd var det vigtigt, at stress medtages. Det er et område, hvor der ikke er samme dækningsgrad i forhold til anerkendelse af arbejdsskader, som inden for det fysiske, hvilket de finder ærgerligt.

DI kunne herefter oplyse, at de har en dialogforumsansøgning om AI på vej, hvilket de har været i dialog med de andre BFA'er omkring. Ønsket er med dette tværgående projekt, at se på hvad de vigtigste konsekvenser af AI kan være. Hvis dette projekt modtager midler, kan det skrives ind i redegørelsen til ministeren under teknologi-temaet. Derudover bemærkede DI ift. BFA'erne og midler, at det er afgørende, at få afklaring om økonomien i 2024. De ekstra midler er brugt på at ansætte folk, som ikke kan fastholdes, hvis BFA'erne ikke kender deres økonomi på den længere bane.

Også for FOA var en afklaring af BFA'ernes økonomi vigtigt. Dertil knyttede FOA følgende bemærkning om Dansk Sygeplejers input om stress. Der skal laves en redegørelse på arbejdsskadeområde, og FOA kom med en opfordring til, at rådet forholder sig hertil, da anerkendelse af psykiske arbejdsskader er fatal lav.

FH bakkede op om DI ønske om en hurtig afklaring af BFA'ernes økonomi.

Herefter bemærkede Akademikerne, at de bakker op om et fokus på psykiske arbejdsskader, og nævnte vigtigheden i at fysiske og psykiske arbejdsskader ligestilles.

Konklusion

Afslutningsvis rundede formanden af med at takke for input til § 66-redegørelsen og konkluderede, at den fulde liste drøftes og skæres til i FU, og der kommer et udkast, som behandles på rådsmødet i december 2023.

9. Evt.

Harun Demirtas bad om et nyt navneskilt, hvor hans navn stod korrekt. Dette blev ordnet samme dag.

B-punkter

10. Samlet cover for B-punkter med materiale fra FU-mødet den 23. august 2023

- a) Drøftelse af de fremadrettede problemstillinger vedr. betydningen af samfundskritisk sygdom
- b) Evaluering af Folkemødet 2023
- c) Evaluering af Arbejdsmiljøprisen 2023